

SZCZEGÓŁOWE WYTYCZNE DO PRAC DYPLOMOWYCH

Kierunek: PRAWO

1. Proces przygotowania pracy dyplomowej na kierunku studiów Prawo powinien przebiegać zgodnie z wymogami dotyczącymi prac dyplomowych, przyjętymi w ramach "**Procedury określającej ramowe zasady przygotowywania prac dyplomowych**" przez Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych, których regulacje stosuje się odpowiednio.
2. Praca dyplomowa – zgodnie z modelem kształcenia przyjętym w Akademii Nauk Stosowanych w Łomży – musi mieć **charakter praktyczny**.
3. **Tematyka pracy** musi być zgodna z kierunkiem studiów i specjalnością. Treść pracy musi w pełni odpowiadać tematowi określonymu w tytule pracy.
4. **Treść pracy** dyplomowej w jej warstwie teoretycznej powinna stanowić pogłębioną analizę badanego problemu opartą na bogatej podstawie bibliograficznej, tj. literaturze przedmiotu, orzecznictwie sądowym oraz aktach prawnych, a także – w razie potrzeby wynikającej z tematu pracy – powinna uwzględniać orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego oraz dokumenty międzynarodowe, w tym dokumenty Unii Europejskiej. Praca dyplomowa może uwzględniać źródła internetowe (ze wskazaniem strony internetowej), które stanowią uzupełnienie podstawy bibliograficznej.
5. Praca dyplomowa w swojej zasadniczej części musi składać się z czterech rozdziałów, z wyraźnie wyodrębnioną **częścią teoretyczną** oraz **częścią empiryczną**.
 - 5.1. **Część teoretyczna** (dogmatyczno-prawna) powinna zawierać analizę badanej instytucji (badanego zjawiska) w oparciu w szczególności o piśmiennictwo, akty prawne, judykaturę (orzecznictwo).
 - 5.2. **Część empiryczna** w pierwszym podrozdziale (ewentualnie w wyodrębnionym rozdziale) powinna prezentować przedmiot badań, cel badań, wskazywać problemy badawcze i sformułowane hipotezy podlegające weryfikacji, a także określać

zastosowane metody badawcze. W drugim podrozdziale (lub wyodrębnionym rozdziale) powinna prezentować wyniki przeprowadzonych badań własnych z możliwością odwoływania się do wyników badań innych autorów w oparciu o literaturę przedmiotu. Wyniki badań należy prezentować w postaci graficznej (tabele, wykresy, rysunki itd.) i opisowej, wnikliwie analizując prezentowane dane. Część empiryczna powinna kończyć się podsumowaniem wyników przeprowadzonych badań, tj. prezentacją najważniejszych ustaleń.

6. Na strukturę pracy dyplomowej składa się: wstęp, cztery rozdziały, zakończenie, bibliografia.

7. **Wstęp powinien zawierać:**

- ogólny zarys badanego problemu, czyli wskazanie przedmiotu analizy z podkreśleniem np. doniosłości zagadnienia z punktu widzenia społecznego, szerokiego zakresu występowania badanego zjawiska, kontrowersyjności zagadnienia, aktualności i znaczenia społecznego, widocznego zainteresowania nauki czy nowego ukształtowania instytucji;
- uzasadnienie wyboru tematu pracy, który związany jest ze specjalnością i z miejscem praktyki;
- określenie celu pracy i wskazanie zakresu, z wyartykułowaniem głównej hipotezy badawczej, która może brzmieć następująco: "Kara grzywny odgrywa istotną rolę w systemie środków reakcji prawnokarnej stosowanych wobec sprawców tzw. "drobnej" i "średniej" przestępczości" albo "Granice kryminalizacji i penalizacji handlu ludźmi stanowią adekwatną reakcję na badany problem";
- krótkie omówienie zawartości poszczególnych rozdziałów pracy.

8. W **Zakończeniu** należy odnieść się do celu pracy. Jeżeli we Wstępie za cel pracy przyjęto np. analizę i ocenę kształtu prawnego określonej instytucji oraz jej funkcjonowania w praktyce wymiaru sprawiedliwości, to w Zakończeniu należy dokonać oceny w płaszczyźnie stanowienia prawa (uregulowań) oraz stosowania prawa (praktyki) ze wskazaniem – czy istnieje potrzeba doskonalenia kształtu prawnego instytucji (uregulowań), czy ewentualnie doskonalenia praktyki. Można sformułować własne propozycje zmian w związku ze stwierdzonymi niedostatkami.

9. W **Zakończeniu** należy odnieść się także do postawionej w badaniach (jednej lub kilku) hipotezy i wyraźnie ocenić, czy postawiona hipoteza badawcza potwierdziła się w badaniach, czy nie

uzyskała potwierdzenia. Przykładowo, jeżeli w badaniach postawiona została hipoteza, że środek karny zakazu prowadzenia pojazdów odgrywa istotną rolę w zwalczaniu przestępczości przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, to na podstawie wyników przeprowadzonych badań należy ocenić, czy teza ta uzyskała potwierdzenie i dokonać własnej oceny badanych faktów.

10. **Bibliografia** powinna zawierać:

- wykaz wykorzystanej przy pisaniu pracy literatury sporządzony alfabetycznie według nazwisk autorów (bez wskazania stron powołanych w przypisach);
- wykaz aktów prawnych (ustaw, rozporządzeń, zarządzeń) zestawionych według daty ich wydania poczynając od najstarszego, ze wskazaniem publikatorów;
- wykaz orzecznictwa zestawionego według dat ich wydania, ze wskazaniem publikatorów, z ewentualnym wyodrębnieniem:
 - wyroków Trybunału Konstytucyjnego,
 - wyroków Sądu Najwyższego,
 - postanowień Sądu Najwyższego,
 - wyroków Sądów Apelacyjnych,
 - postanowień Sądów Apelacyjnych;
- wykaz konwencji i innych dokumentów międzynarodowych zestawionych według dat ich wydania, ze wskazaniem publikatorów;
- źródła internetowe;
- inne źródła, np. opinie na temat projektów zmian kodeksu karnego, sprawozdania czy raporty.

11. W pracy należy zamieścić oddzielnie lub łącznie (w wypadku małej liczby ilustracji) **spis tabel, spis wykresów, spis schematów** itd., z zachowaniem numeracji zestawień i tytułów.

12. Na końcu pracy mogą być zamieszczone **załączniki**, np. kwestionariusz ankiety, wypis z aktu prawnego ze wskazaniem np. treści kilku artykułów, które były przedmiotem analizy. W wypadku ich zamieszczenia należy sporządzić spis załączników.

13. **Wymogi formalne i techniczne** szczegółowo określają postanowienia dokumentu pt. "Wymogi dotyczące prac dyplomowych. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych. Akademii Nauk Stosowanych w Łomży". W procesie pisania pracy muszą być przestrzegane. Wymieniony dokument przedstawia także "wzory odwołań do literatury" oraz "zasady ujmowania pozycji literaturowych w bibliografii".